

Sygn. akt : I ACz 1545/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2013r .

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Andrzej Struzik

Sędziowie : SA Paweł Rygiel , SA Grzegorz Krężolek [spr]

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) SA z siedzibą w M.

przeciwko : I. W., M. W. ,E. W. (1), G. W., J. W. (1) i E. W. (2)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanych

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 26 kwietnia 2013r,

sygn. akt : I C 2033/12

P o s t a n a w i a

Oddalić zażalenie.

Sygn. akt : I ACz 1545/ 13

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 20 września 2012r , którego podstawą był weksel wystawiony przez spółkę jawną (...) z siedzibą w L., mający zabezpieczać spłatę pożyczki zaciągniętej przez spółkę u strony powodowej (...) S A w M. , Sąd Okręgowy w Krakowie zobowiązał poręczycieli wekslowych – pozwanych do zapłaty na rzecz powódki solidarnie sumy 2 614 930 ,87 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2012r oraz kosztów procesu.

Składając środek zaskarżenia od tego orzeczenia pozwani pierwszej kolejności podnieśli zarzuty mające prowadzić do uchylenia go i odrzucenia pozwu.

Powołując się na normy art. 496 i 199 §1 pkt 3 kpc wskazywali po pierwsze , iż pełnomocnik procesowy spółki (...) w dacie składania pozwu nie był należycie do dokonania tej czynności imieniem powódki umocowany , a ponadto powoływali się na to , że złożone w dniu 19 lipca 2012r do akt pełnomocnictwo nie pochodziło od osób , które mogły takiego umocowania do działania za powódkę w procesie udzielić , skoro dokument ten podpisali jeden z członków zarządu oraz prokurent , uprawniony do działania wyłącznie z drugim prokurentem , w sytuacji gdy jego umocowanie miało charakter prokury łącznej.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie odmówił odrzucenia pozwu, w pierwszej kolejności wskazując , że okoliczności przytoczone dla uzasadnienia tego żądania nie mogą być zakwalifikowane jako wypełniające hipotezę normy art. 199 §1 pkt 3 kpc.

Nadto uznał, że nietrafne są argumenty pozwanych mające uzasadniać ocenę, iż pełnomocnik procesowy powodowej spółki nie był należycie umocowany do procesowej reprezentacji powódki w niniejszej sprawie. Odwołując się natomiast do uzasadnienia judykatu Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2001r, sygn. III CZP 6/01 wskazał, że nie można także podzielić zapatrywania pozwanych, iż osoby podpisane pod dokumentem pełnomocnictwa nie miały do tego uprawnień wobec naruszenia zasad reprezentacji na zewnątrz spółki (...).

W zażaleniu od tego orzeczenia pozwani, zaskarżając postanowienie z dnia 26 kwietnia 2013r w całości, domagali się w pierwszej kolejności jego zmiany poprzez uchylenie nakazu i odrzucenie pozwu, przy obciążeniu przeciwniczki procesowej kosztami postępowania. Jako wniosek ewentualny sformułowali żądanie uchylenia tego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia art. 496 kpc w zw z art. 379 §2 kpc w następstwie wyrażenia przez Sąd I instancji nietrafnej oceny zgodnie z którą pełnomocnik procesowy powódki był w dacie składania pozwu prawidłowo umocowany do działania w jej imieniu. Ta wadliwość w ocenie żalących się doprowadziła do nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym ,

- naruszenia art. 130 §2 kpc w zw z art. 89 kpc jako konsekwencji uznania, że pozew nie zawierał wady formalnej w postaci braku właściwego pełnomocnictwa procesowego przy dokonywaniu pierwszej czynności prawnej i to mimo, że o taki dokument spółka (...) została wezwana. Zdaniem autorów zażalenia tego rodzaju wada mimo upływu określonego na potrzeby uzupełnienia tego braku terminu, nadal dotyka pismo początkujące postępowanie w sprawie,

- naruszenia art. 361 kpc wobec nie rozpoznania przez Sąd I instancji zarzutów pozwanych zmierzających do podważenia stanowiska prawnego Sądu meriti co do braku podstaw do wydania przez Przewodniczącego zarządzenia o zwrocie pozwu, a także tych na podstawie których uznawali oni, że postępowanie objęte jest nieważnością z przyczyny opisanej przez ustawę procesową w art. 379 pkt 2 [w zażaleniu wadliwie wskazano ustęp 2],

- naruszenia art. 207 §6 kpc wobec uwzględnienia przez Sąd I instancji twierdzeń powódki [w środku odwoławczym nietrafnie użyto określenia powodów] zawartych w piśmie procesowym, datowanym na 8 lutego 2013r.

Nadto w zażaleniu został złożony wniosek o przedstawienie, na podstawie art. 390 kpc pytania prawnego do Sądu Najwyższego mającego rozstrzygnąć budzącą, zdaniem autorów zażalenia, poważne wątpliwości kwestii związanej ze sposobem reprezentacji spółki akcyjnej na zewnątrz m. in przez prokurenta ustanowionego na podstawie prokury łącznej w sytuacji gdy działa on łącznie nie z innym prokurentem ale, w ramach tzw. reprezentacji mieszanej, wspólnie z członkiem zarządu.

W obszernym uzasadnieniu środka odwoławczego pozwani w istocie powtórzyli te same argumenty na podstawie których budowali ocenę o konieczności uchylenia nakazu zapłaty i odrzucenia pozwu. W szczególności wskazywali na braki w zakresie umocowania pełnomocnika spółki w związku także z brakiem uprawnień do jego udzielania przez osoby podpisane na dokumencie pełnomocnictwa procesowego, które to braki winny były prowadzić do zwrotu pozwu, a w sytuacji wydania nakazu zapłaty do jego uchylenia i odrzucenia pozwu. Jednocześnie, w ich ocenie decydują one o nieważności postępowania z przyczyn wskazanych w pkt 2 art. 379 kpc.

Odpowiadając na zażalenie strona powodowa domagała się jego oddalenia jako pozbawionego usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia pozwanych kosztami postępowania zażaleniowego.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy pozwanych nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

Wbrew stanowisku zawartym w zażaleniu ma rację Sąd I instancji gdy twierdzi, że pozwani nie wykazali okoliczności mogących wskazywać na zachodzenie w sprawie negatywnej przesłanki procesowej opisanej przez art. 199 §1 pkt 3 kpc

gdyż spółka (...) ma zarówno zdolność sadową jak i procesową , a tym bardziej w składzie jej organów korporacyjnych nie miały w dacie wniesienia pozwu miejsca takie braki , które umożliwiałyby jej działanie.

Analiza stanowiska powodów w zarzutach od nakazu zapłaty , gdzie zarzut prowadzący do odrzucenia pozwu został postanowiony jak i w dalszych pismach procesowych w tym także w motywach zażalenia uzasadnia wnioski , że w istocie stawiając go starają się wykazywać , że pełnomocnik procesowy , który imieniu powódki wniósł pozew nie był należycie umocowany i z dwóch niezależnych od siebie przyczyn. Po pierwsze dlatego , że w dacie tego złożenia nie legitymował się on pełnomocnictwem za pośrednictwem którego można by stwierdzić , iż wówczas mógł dokonywać czynności za powódkę ze skutkiem dla niej , a po wtóre wobec faktu ,że osoby podpisane pod aktem pełnomocnictwa nie mogły go skutecznie udzielić.

Na wstępie dalszych rozważań należy wskazać ,że nienależyte umocowanie pełnomocnika do działania imieniem strony nie jest okolicznością prowadzącą do odrzucenia pozwu.

/ por. bliżej w tej kwestii powołany jedynie dla przykładu judykat Sądu Najwyższego z 25 lutego 1999r , sygn. I CKN 1108/97 , publ. OSNC z 1999r nr 9 poz. 158 /

Nie złożenie wraz pozwem dokumentu pełnomocnictwa jest natomiast brakiem formalnym , mogącym być uzupełnionym w ramach procedury sanacji tych braków na wstępnym etapie postępowania , którego nie usunięcie , w wyznaczonym na ten cel przez Przewodniczącego terminie, prowadzi do zwrotu pisma wszczynającego postępowanie/ argument z art. 130 § 1 i 2 kpc w zw z art. 126 §3 kpc/

W ocenianym postępowaniu tego rodzaju procedura została przez Przewodniczącego wszczęta wezwaniem do przedłożenia pełnomocnictwa procesowego w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu / k. 55 akt/

Odpowiedzią na nie było , w wymaganym terminie , złożenie takiego dokumentu , co strona pozwana uczyniła pismem procesowym datowanym na 19 lipca 2012r / k. 57 akt /

Złożone pełnomocnictwo procesowe nie zawierało wprawdzie daty jego udzielenia przez spółkę wskazanym w nim pełnomocnikom procesowym tym nie mniej nie dyskwalifikowało to samego aktu ustanowienia , jak oceniają to pozwani. Oto bowiem w takiej sytuacji , jak trafnie zauważa w odpowiedzi na zażalenie strona powodowa , przy ocenie jego skuteczności decydujące są okoliczności mające miejsce w czasie dokonywania czynności przez legitymującego się takim umocowaniem pełnomocnika.

Zatem , w rozstrzyganej sprawie , dla weryfikacji tegoż przesadzające znaczenie miało to czy ujawniona w dacie składania pozwu treść wpisów w rejestrze przedsiębiorców KRS , dotyczących spółki (...) potwierdzała , iż osoby wskazane w dokumencie pełnomocnictwa , jako składający oświadczenie w jej imieniu o udzieleniu umocowania do procesowej reprezentacji strony powodowej w tym postępowaniu , przez wskazanych w treści pełnomocnictwa radców prawnych, mogli to skutecznie, pod względem prawnym, uczynić.

Zagadnienie to przenosi dalsza część rozważań na płaszczyznę oceny czy prokurent Z. B. oraz członek zarządu J. W. (2) podpisani na dokumencie pełnomocnictwa mogli go skutecznie udzielić.

Na to pytanie , wbrew zarzutom środka odwoławczego, należy odpowiedzieć pozytywnie.

Zgodnie z treścią wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczących strony powodowej , wedle ich brzmienia w dacie istotnej z punktu widzenia rozstrzygnięcia, w sytuacji gdy oświadczenie imieniem spółki [zakresie zobowiązań przenoszących 2000 000 złotych , a takie jest w sprawie niniejszej przedmiotem sporu] mają składać osoby inne niż pełniące funkcje prezesa lub wiceprezesa zarządu to wymagane jest złożenie takiego oświadczenia przez dwie osoby. O ile nie są to , działający łącznie dwaj członkowie zarządu, to dla skuteczności takiego oświadczenia koniecznym jest wspólne działanie członka zarządu i prokurenta. / k. 61-70 akt /

Istota wątpliwości jakie wyrazili pozwani , wobec złożenia podpisów na pełnomocnictwie przez Panów W. i B. , sprowadzała się do tego czy Z. B. , będący w powodowej spółce prokurentem ale którego to szczególnie o charakterze prawno materialnym pełnomocnictwo miało charakter prokury łącznej , może skutecznie takiego pełnomocnictwa udzielić współdziałając z członkiem zarządu czy też jego umocowanie z racji rodzaju prokury jaką piastuje nie wykracza poza współdziałanie z innym [łącznym] prokurentem.

Wątpliwości te usunął Sąd Najwyższy , który w motywach orzeczenia z dnia 27 kwietnia 2001r , sygn. III CZP 6/01 wskazał , że w sytuacji reprezentacji mieszanej podmiotu korporacyjnego, , a z taką mamy do czynienia w przypadku ocenianej czynności w sprawie niniejszej, dla zachowania wymagania wspólnej reprezentacji podmiotu korporacyjnego na zewnątrz wystarczające jest aby członek zarządu współdziałał z prokurentem , niezależnie od rodzaju prokury.

Podzielając to stanowisko Sąd Apelacyjny pragnie wskazać także na motywy uchwały SN z dnia 24 lipca 2013r , sygn. III CZP 45/13 , służącej wyjaśnieniu m. in. uprawnień prokurenta w zakresie ustanawiania pełnomocników procesowych strony, w ramach struktury organizacyjnej której , realizuje służące mu pełnomocnictwo materialne.

Z podanych wyżej przyczyn , w uznaniu zażalenia za niezasadne , Sąd Apelacyjny orzekł o jego oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 397 §2 kpc.

Sąd II instancji nie rozstrzygał o żądaniu powódki zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Zdecyduje o nich bowiem , jako elemencie kosztów procesu , Sąd I instancji, w zależności od końcowego wyniku sporu stron.